

MTA Támogatott Kutatócsoportok Irodája Szellemi-tulajdon Kezelési Szabályzat

A Magyar Tudományos Akadémiának az 1/2013. (II.18.) számú elnöki határozattal közzétett Szellemitulajdon-kezelési Szabályzatában meghatározott kötelezettség alapján a Magyar Tudományos Akadémia Támogatott Kutatócsoportok Irodája (továbbiakban: TKI) sajátosságainak figyelembevételével a TKI keretein belül működő kutatócsoportok munkája során keletkező szellemi tulajdon kezelésével kapcsolatban a következő Szellemi-tulajdon Kezelési Szabályzatot (továbbiakban Szabályzatot) adom ki:

I. A Szabályzat célja

A Szellemitulajdon-kezelési Szabályzat (továbbiakban: Szabályzat) célja, hogy:

1. Szabályozza és elősegítse a TKI kutatói, illetve a Szabályzat hatálya alá tartozó egyéb személyek által munkakörükben, illetve a TKI-val kötött szerződés alapján végzett kutatómunkájuk során létrehozott szellemi alkotások hatékony módon történő értékelését, nyilvántartását, továbbfejlesztését, hasznosítását, elősegítse a szellemi alkotások megfelelő jogi oltalomban történő részesítését.
2. Alapelveként érvényre juttassa a szellemi alkotásokat létrehozó személyek bevonását a szellemi alkotások jövőjének meghatározásába.
3. Meghatározza a TKI-nak, a kutatócsoportokat befogadó kutatóhelyeknek és a szellemi termék létrehozásában részt vevő kutatóknak a szellemi alkotáshoz fűződő jogait, a szellemi tulajdon bejelentéséhez, hasznosításhoz/értékesítéshez szükséges szerződések megkötésekor követendő eljárást, illetve az eljárás során érvényesítendő, figyelembe veendő szempontokat.
4. Elősegítse, hogy a szellemi alkotásokhoz fűződő jogokból a jogszabályokat és pénzügyi lehetőségeket figyelembe véve a szellemi termék létrehozásában történt részvétel alapján és arányában a TKI –megállapodva a szellemi termék létrehozásában szintén részt vevő befogadó intézménnyel és esetleges más részt vevő intézményekkel – tulajdonjogot szerezzen.
5. Meghatározza, hogy a szellemi alkotás létrehozásában részt vevő kutatók a hasznosításból/értékesítésből származó díjakból és bevételekből milyen módon részesedjenek.
6. Rögzítse a szellemi-tulajdon átruházásának, hasznosítása/értékesítése engedélyezésének általános feltételeit, továbbá a hasznosítás során keletkező bevétel kezelésének feltételeit.

II. Vonatkozó törvények, rendeletek, határozatok

Annak érdekében, hogy a TKI hálózatában folyó kutatómunka során a jelen szabályzatban foglaltak maradéktalanul érvényesüljenek, a jelen szabályzat elválaszthatatlan részét képező, 1. sz. Mellékletben felsorolt jogszabályokat figyelembe kell venni. A TKI a jelen jogszabályi felsorolás évenkénti felülvizsgálatát – az MTA Titkársága útmutatása alapján - elvégzi.

III. A Szabályzat hatálya

1. A Szabályzat személyi/alanyi hatálya a következőkre terjed ki

1.1. A TKI-val közalkalmazotti -, munka- vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban-, polgári jogi jogviszonyban álló személyekre, beleértve a kutatómunkában a graduális- vagy posztgraduális képzés folyamán részt vevő, illetve a kutatóhelyeken szerződés alapján foglalkoztatott egyetemi-, illetve főiskolai hallgatókat (beleértve ebbe a kutatócsoport által elnyert támogatási pályázat, illetve más [pl., de nem kizárólagosan OTKA, NFÜ, stb.) támogatások terhére történő alkalmazásokat, foglalkoztatásokat]).

A munkaköri leírásokban illetve megbízási szerződésekben meg kell határozni, hogy a Szabályzat rendelkezései valamennyi, a szerződés keretén belül végzett munka során keletkező szellemi termékre kiterjednek, illetve az ettől való esetleges eltérésről a munkaköri leírásban, illetve megbízási szerződésben külön kell rendelkezni.

1.2. Intézményekkel kötött kutatási együttműködési megállapodásokban a TKI gondoskodik arról, hogy kutatási együttműködésre irányuló megállapodásnak a szellemi tulajdon jogosultsági kérdéseire és jövőbeli sorsára, különösen pedig a szellemi tulajdon átruházására irányuló – a jelen Szabályzattal összhangban álló - rendelkezések szerepeljenek.

2. A Szabályzat tárgyi hatálya a következőkre terjed ki

2.1. Valamennyi, a Szabályzat hatálya alá tartozó személy által – a III.1. pontban felsorolt keretek között - folytatott tevékenység – a tudományos kutatómunka és kísérleti fejlesztés – során létrehozott szellemi alkotásra, amelyre

- iparjogvédelmi oltalom szerzhető;
- szerzői műre, és gyűjteményes műre, amely törvény erejénél fogva áll szerzői jogi védelem alatt (pl. de nem kizárólag: tudományos- vagy ismeretterjesztő- cikk,könyv; szerkesztés [könyv, cikk, folyóirat]; fordítás [könyv, cikk, folyóirat]; adatbázis; térképészeti mű);
- know-how-ra;
- minden, az alábbi kategóriák valamelyikébe sorolható tételre:
 - a) a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény szerint oltalmazható növényfajta;
 - b) a használati minták oltalmáról szóló 1991. évi XXXVIII. törvény szerinti használati minta;
 - c) a formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény szerinti formatervezési minta;

- d) a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény szerint védjegyként és árujelzőként lajstromozható megjelölések;
- e) a mikroelektronikai félvezető termékek topográfiájának oltalmáról szóló 1991. évi XXXIX. törvény szerinti topográfia;
- f) a Polgári Törvénykönyv 86. § (4) bekezdése szerinti ismeretek, ha azok tárgyasult formában megjelennek;
- g) a Polgári Törvénykönyv 81. § (2) bekezdése szerinti ismeretek, ha azok tárgyasult formában megjelennek;

amelyek tekintetében a szolgálati, vagy az alkalmazotti jelleg (az Sztj és/vagy az Szt alapján [lásd: 1. Melléklet]) megállapítható.

A szabályzat tárgyát képezi a fent említett jogi tárgyak bármely kombinációja.

2.2 Minden olyan egyéb szellemi alkotásra, amelyet a TKI és a kutatócsoportot befogadó Intézmény, más együttműködő Intézmény vagy személy közötti megállapodás a Szabályzat hatálya alá rendel.

2.3. Azokra a szellemi alkotásokra, amelyekhez fűződő jogoknak már a Szabályzat hatálybalépésekor is a TKI részben- vagy egészben a jogosultja.

IV. A szellemi alkotáshoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek

1. A TKI közalkalmazotti állományába tartozó alkalmazottak által munkakörükben, munkaköri kötelezettség részeként, illetve a III.1. pontban felsorolt esetekben végzett kutatómunka eredményeként létrejövő szellemi alkotáshoz fűződő valamennyi jog – jogszabály vagy szerződés ettől kifejezetten eltérő rendelkezése hiányában – a TKI-t és a kutatócsoportot befogadó Intézményt illeti meg az MTA és a Befogadó Intézmény közötti Megállapodásban részletezett módon.

2. A Szabályzat alanyi hatálya alá eső, a fentiekben részletezett munka során keletkező művek (III.2. pont) esetében kötelesek a szerzők/létrehozók a kutatócsoport nevét – a Támogatási Szerződésben, illetve a kutatócsoportok részére kiküldött tájékoztatóban megjelölt módon, a befogadót is megjelölve – feltüntetni. Ezzel a szerző(k) automatikusan elismeri(k), hogy az adott szellemi termék tulajdonjoga (több intézmény alkalmazottainak közös eredménye esetén résztulajdonjoga) a TKI-t illeti meg.

Amennyiben a kutatócsoportot nem jelölik meg a műben, az adott szellemi termék/szerzői jog hatálya alá eső mű nem számolható el a kutatócsoport tudományos teljesítményeként.

3. A jogok megosztásáról és a szellemi alkotás további sorsáról, hasznosításáról – az MTA és a befogadó Intézmény közötti Megállapodásban foglaltak alapján - a TKI és a Befogadó Intézmény egyezik meg a TKI és Befogadó Intézmény Szellemitulajdon-kezelési Szabályzataiban leírtak figyelembevételével. A követendő eljárást jelen Szabályzat V. pontja határozza meg.

Az eljárás során – az MTA Szellemitulajdon-kezelési Szabályzatában foglaltak szellemében – az érintett kutatóknak meg kell adni a lehetőséget a nyilatkozattételre arra vonatkozóan, hogy a létrehozott szellemi alkotást milyen kategóriába tartozónak (iparjogvédelmi oltalomban részesíthető alkotás vagy szerzői mű, illetve szolgálat- vagy alkalmazotti mű) vélik, és a szellemi alkotás

tekintetében milyen felhasználási módot (pl. publikáció, szabadalmazás, ezek kombinációja, hasznosítás üzleti titokként stb.) látnak a legmegfelelőbbnek. A kutatók e nyilatkozattételi joga nem érinti a jelen Szabályzat V. pontja szerinti bejelentési kötelezettséget, és nem érinti a szolgálati szellemi alkotásokra, illetve a munkavégzésre irányuló jogviszonyban létrehozott szerzői művekre vonatkozó munkáltatói jogosultságokat.

4. Amennyiben a szellemi alkotás létrejöttében a TKI-n és a Befogadó Intézményen kívül más Intézmények is részt vettek, akkor a jogok megosztásáról a részt vevő Intézményeknek együttesen kell megegyezniük.

A TKI képviselőjében eljáró személyek kötelesek a tőlük elvárható fokozott gondosságot tanúsítani olyan szerződések megkötésekor, illetve olyan jognyilatkozatok megtételekor, amelyek befolyásolhatják a TKI szellemi alkotásokhoz fűződő jogokra vonatkozó jogszerzését, vagy az ezekkel való rendelkezés jogát.

5. A TKI képviselőjében eljáró személyek kötelesek gondoskodni arról, hogy a TKI-n és a Befogadó Intézményen kívül bármilyen harmadik személlyel – megállapodás alapján - közösen folytatandó kutatási tevékenység megkezdése előtt írásban rögzítésre kerüljenek az együttműködés feltételei, amelyben – egyéb kérdések mellett – az esetlegesen létrejövő szellemi alkotásokhoz fűződő jogokkal kapcsolatos követendő eljárásról is rendelkezni kell.

6. A TKI köteles – lehetőségei, valamint a többi tulajdonos szándékai figyelembe vételével - minden lehetséges intézkedést megtenni a szellemi termék értékesülése, hasznosulása érdekében.

V. Eljárás rendje

1. Eljárás olyan szellemi alkotások esetében, amelyekre iparjogvédelmi oltalom szerzhető

Ezen eljárási rend hatálya alá tartoznak azok a szellemi alkotások, amelyek alkalmasak arra, hogy iparjogvédelmi oltalom tárgyát képezzék valamint a know-how, továbbá az ezekhez kapcsolódó védjegyek és egyéb árujelzők és minden a III.2.-ben felsorolt eredmény, amely nem-, vagy nemcsak a szerzői jog hatálya alá tartozik.

A kutatók a munkájuk során létrehozott, és ezen Szabályzat V.1. pontja hatálya alá tartozó szellemi alkotásaikat kötelesek haladéktalanul írásban bejelenteni a TKI igazgatójának, majd ezt követően le kell folytatni az értékelési/döntési folyamatot a következők szerint:

1.1. Bejelentés a TKI igazgatójához

A bejelentésben meg kell adni a következőket:

- a szellemi alkotás (szabadalom) tárgyának rövid leírása;
- milyen típusú bejelentést tartanak célszerűnek;
- a bejelentés, majd a fenntartás várható, becsült költségei;
- milyen területen várható a szabadalom hasznosítása, kb. milyen időn belül;
- várhatóan tud-e a bejelentő külső támogatóktól (befektetők/potenciális alkalmazók) hozzájárulást szerezni a bejelentés költségeinek viseléséhez;
- kutatócsoport vezető rövid véleménye: perspektivikusnak látja-e a szabadalmat/ célszerű-e támogatni a bejelentést;
- a befogadó intézményen kívül vettek-e részt más intézmények a találmány létrehozásában;

- a szellemi alkotás alkotóinak a neve, munkahelye, az alkotóknak a szellemi alkotás létrehozásában való közreműködésének az aránya;
- a szellemi alkotás szolgálati, alkalmazotti vagy egyéb jellegének a megjelölése;
- létezik-e olyan szerződéses kötelezettség, amely hatással lehet a szellemi alkotáshoz fűződő jogokra;
- az alkotó(k) arra vonatkozó nyilatkozata, hogy a Szabályzat rendelkezéseivel összhangban részt kíván-e venni a szellemi alkotás hasznosításában, és ha igen, milyen módon.

A bejelentést elektronikus úton, a TKI címére, a 2. Melléklet szerint kell megtenni.

1.2. A bejelentés értékelése

A bejelentéskor megadott szakmai adatok, valamint a kutatócsoport vezető véleménye alapján a TKI igazgatója dönt arról, hogy a TKI szolgálati/alkalmazotti találmánynak nyilvánítja-e a bejelentett eredményt, illetve dönt a tulajdoni joggal kapcsolatos igényekről.

Szükség esetén a TKI igazgatója a Kutatócsoportok Tudományos Tanácsadó Testülete (KTTT) szakterületileg illetékes tagjainak, illetve külső szakértőknek a véleményét is kikéri.

Az értékelés alapján a TKI további - a szabadalmi bejelentésben történő részvételhez és a bejelentett szellemi termék további kezeléséhez fűződő - lépéseivel kapcsolatban az alábbi típusú döntések valamelyike születhet:

a.: A TKI részt kíván venni a szabadalom bejelentésében oly módon, hogy részt vállal a szabadalom bejelentési/fenntartási költségeiből, és a szabadalmi bejelentésben az eddigi részvétel (a kutatócsoport fenntartása, a kutatás finanszírozása), valamint a bejelentési/fenntartási költségek valamilyen hányadának vállalása alapján tulajdoni hányad illeti meg a szabadalmi bejelentésben.

b.: A TKI a szabadalom bejelentési/fenntartási költségeiből már nem kíván részt vállalni, azonban az eddigi részvétel (a kutatócsoport fenntartása, a kutatás finanszírozása) alapján igényt tart a szabadalmi bejelentésben valamilyen tulajdoni hányadra.

c.: A TKI lemond a szabadalommal kapcsolatban minden jogról, és átadja a jogokkal való rendelkezést a feltalálónak és a Befogadó Intézménynek, valamint a szellemi termék tulajdonlásában még részt vevő más intézeteknek.

d.: A TKI a maga részéről alkalmazotti találmánynak minősíti a bejelentett eredményt, és vagy átadja rendelkezés jogát, vagy részt vesz a bejelentésben/értékesítésben

A fentiekben ismertetett **a.**, **b.**, **c.**, vagy **d. pont** szerinti döntést a szellemi termékről szóló bejelentés TKI-ba történő érkezésétől számított 30 napon belül meg kell hozni és az V.1.3.-ban leírt egyeztetések során képviselni.

A fenti döntésről a bejelentőt a TKI igazgatója írásban értesíti.

Ezzel egyidejűleg meg kell kezdeni az V.1.3. pontban részletezett egyeztetéseket a Befogadó Intézménnyel, valamint a szellemi termék létrehozásában esetlegesen részt vevő más Intézetekkel is.

1.3. Egyeztetés a társtulajdonosokkal és szerződéstervezet készítése

1.3.1. Az V.1.2. pontban ismertetett értékelési folyamattal egyidejűleg meg kell kezdeni az egyeztetést a Befogadó Intézménnyel és a találmány létrehozásában esetlegesen részt vevő más intézményekkel a következők tisztázására:

- szolgálati találmánynak tekintik-e a Befogadó Intézmény és az esetleges más részt vevő intézetek a találmányt;

- meg kell határozni az egyes résztvevő intézményekre vonatkozóan az eddig befektetett (szellemi és anyagi)ráfordítások arányát;
- tisztázni kell, hogy a tulajdonosok milyen költségeket vesznek figyelembe a szellemi termék hasznosítása során;
- tisztázni kell, a résztvevő intézmények milyen arányban kívánnak részt venni a bejelentés/fenntartás költségeinek viselésében;
- a szellemi termék/találmány létrehozói részt vesznek/vehetnek-e a találmány tulajdonlásában, részt vesznek-e a bejelentés és az utána következő folyamatok ügyintézésében.

1.3.2. Mindezeket, valamint az V.1.2. pont szempontjait együttesen figyelembe véve:

- meg kell határozni a tulajdoni hányadokat;
- szerződéstervet kell készíteni – a társtulajdonosokkal egyeztetve - a szellemi termékkel kapcsolatos tulajdonjogokról, a szabadalmi bejelentés módjáról, a felmerülő költségek megosztásáról a tulajdonosok között, a szerződésben ki kell térni a feltalálók – a találmány hasznosítása esetén történő – díjazására is;
- ugyancsak ki kell térni a szerződéstervben a szellemi termék/szabadalom kezelésének, tervezett értékesítésének, hasznosításának rendjére is.

1.4. Döntés és szerződéskötés

A TKI minden esetben az összes körülmény mérlegelésével esetileg dönt:

- az V.1.2. pont szerinti kérdésben (találmányi bejelentésben, hasznosításban való részvételről), valamint
- a szellemi termékkel kapcsolatban a Befogadó Intézménnyel és az esetleges más tulajdonosokkal az V.1.3. pontban felsoroltak figyelembevételével kötendő szerződésről.

A döntés – melyet a TKI hivatalosan eljuttat a bejelentőhöz - minden esetben írásban történik, melyet a TKI igazgatója ír alá.

A Befogadó Intézménnyel (és az esetleges más tulajdonosokkal) megkötendő szerződést a TKI igazgatója írja alá és gazdasági igazgatója ellenjegyzí.

2. Szerzői jog hatálya alá eső művekre vonatkozó eljárás

Jelen Szabályzat hatálya kiterjed valamennyi, a szerzői jog hatálya alá tartozó műre (továbbiakban: szerzői műre), amelynek létrehozásában – legalább részben – a TKI alkalmazásában álló közalkalmazottak, vagy a TKI-val megbízásos jogviszonyban állók vettek részt és/vagy amennyiben a szerzői mű kutatócsoporti költségvetés, vagy a TKI-nál kezelt más támogatás felhasználásával, illetve a TKI-val kötött megbízásos jogviszony alapján valósult meg (Szabályzat III. pontjában érintett művek).

Amennyiben az érintett szerzői mű a TKI alkalmazásában álló szerző(k) közreműködésével – munkaköri feladatai ellátásával összefüggésben - jött létre, akkor a létrehozott műben a TKI alkalmazásában álló szerzők munkahelyeként fel kell tüntetni a kutatócsoport hivatalos nevét, illetve azt a tényt, hogy a szerzői mű a TKI támogatásával jött létre (nem kizárva a szerzői mű létrehozásában ugyancsak közreműködő más Intézmény megnevezését). Amennyiben az érintett szerzői művet a TKI-val megbízásos jogviszonyban álló(k) hozták létre, akkor a műben fel kell tüntetni a megbízást adó kutatócsoport nevét, illetve azt a tényt, hogy a szerzői mű a TKI támogatásával jött létre.

Amennyiben az előbbieken ismertetett névfeltüntetés, illetve megjelölés a műben nem történik meg, az adott mű nem számolható el a kutatócsoport tudományos teljesítményeként.

A kutatócsoport nevének jelen pont első bekezdés szerinti feltüntetésével a szerző(k) elismerik az adott szellemi tulajdon hatálya alá eső művet munkakörükben működve hozták létre, így a tulajdonjog részben, vagy egészben a TKI-t illeti meg (nem zárva ki ezzel a mű létrehozásában részt vevő más intézetek jogait).

Az adott mű/szellemi alkotás teljes, vagy részleges tulajdonjogainak a TKI-hoz kerülése nem befolyásolja a művek létrehozó alkotók (Szjt 12.§ szerinti) névfeltüntetési jogát.

2.1. Bejelentés

Valamennyi, ebbe a körbe (V.2. pont) tartozó mű MTMT-ben való megjelenítéséről az MTA Kutatóintézeti Főosztálya, illetve az MTMT által meghatározott ütemben, időpontban és módszer szerint gondoskodni kell. Az ezzel kapcsolatos technikai információkról a kutatócsoportokat a TKI tájékoztatja.

A TKI félénként saját nyilvántartásában rögzíti a hivatalosan nyilvántartásba vett (MTMT-ben) szereplő művek listáját, illetve aktualizálja a nyilvántartást.

Amennyiben a szerző az MTMT-ben megjelentetett műről nem küld az V.2.2. pont szerinti bejelentést a TKI titkárságra, automatikusan deklarálja, hogy a mű nem tartozik az V.2.2. hatálya alá. Ebben az esetben az MTMT-be való felvitelen kívül a művet a TKI-hoz más (az V.2.2. pontban leírt) módon is bejelenteni nem kell.

Ezen művek esetében a TKI automatikusan átadja a megjelentetés feladataival kapcsolatos intézkedési jogot.

2.2. Bejelentés azon művek esetében, amelyek esetében a jogok tulajdonosait ellenérték illeti meg

Ide tartoznak azok a művek ahol a jogok tulajdonosait ellenérték illeti meg, és az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

- a TKI részvétele, anyagi hozzájárulása szükséges;
- kereskedelmi forgalomba kerülnek;
- ahol a TKI mint szerződő fél megjelenik;
- ahol a társtulajdonos intézmény pl. egyetem kíván szerződést kötni a mű létrehozásával, megjelentetésével kapcsolatban;

Az ezen pont alá tartozó művekre az V.2.1.-ben előírt kötelezettségeket teljesíteni kell.

2.2.1 További bejelentési kötelezettség

Ezen túlmenően az ezen pont által érintett műveket a TKI-hoz az alábbi adatok megadásával be kell jelenteni:

- a mű címe, szerzői neve, munkahelye, a mű létrehozásában való közreműködésük aránya;
- nyilatkozat arról, hogy a mű létrehozását munkaköri feladatként végezték-e (munkaviszonyban/megbízás alapján létrehozott, vagy alkalmazotti mű);
- a mű létrehozásában részt vevő más intézetek;
- a mű felhasználási/hasznosítási lehetőségei;
- létezik-e már olyan érvényes szerződéses kötelezettség, amely befolyással van az adott műhöz fűződő jogokra.

Ezt a bejelentést jelen Szabályzat 3. Melléklete szerint kell megtenni.

2.2.2. Bejelentés értékelése

A bejelentéskor megadott szakmai adatok alapján a TKI igazgatója dönt a tulajdoni joggal kapcsolatos igényekről, arról, hogy a TKI:

a, munkaviszonyban/megbízás alapján létrehozott, vagy alkalmazotti műnek nyilvánítja-e a bejelentett eredményt, vagy

b, nem tekinti munkaviszonyban/szerződés alapján létrehozott, vagy alkalmazotti műnek az alkotást, és a jogokat (nem kívánja megszerezni az alkotó(k)tól és a kutatócsoport nevét nem kívánja feltüntetni az adott szerzői jogú művön.

A b, típusú döntés esetén az adott tudományos mű nem számolható el a kutatócsoport tudományos teljesítményeként!

Szükség esetén a TKI igazgatója a Kutatócsoportok Tudományos Tanácsadó Testülete (KTTT) szakterületileg illetékes tagjainak, illetve külső szakértőknek a véleményét is kikéri.

A bejelentéstől számított 30 napon belül a TKI igazgatója dönt arról, hogy a mű megjelentetésével, hasznosításával kapcsolatos intézkedéseket a TKI teszi-e meg, vagy az ezekkel kapcsolatos, a TKI-t érintő feladatok vonatkozásában az intézkedés jogát átadja a TKI állományába tartozó/a TKI-val megbízásos jogviszonyban álló szerző(k)nek. Erről a döntésről a TKI igazgatója az érintett szerző(ke)t írásban értesíti.

Ezzel egyidejűleg meg kell kezdeni az V.2.2.3. pontban részletezett egyeztetéseket a Befogadó Intézménnyel, valamint a szellemi termék létrehozásában esetlegesen részt vevő más Intézetekkel is.

2.2.3. Egyeztetés a társtulajdonosokkal és szerződés tervezet készítése

Az V.2.2.2. pontban ismertetett értékelési folyamattal egyidejűleg meg kell kezdeni az egyeztetést a Befogadó Intézménnyel és a találmány létrehozásában esetlegesen részt vevő más intézményekkel a következők tisztázására:

- munkaviszonyban/megbízás alapján létrehozott, vagy alkalmazotti műnek tekintik-e a Befogadó Intézmény és az esetleges más részt vevő intézetek a találmányt;
- meg kell határozni az egyes résztvevő intézményekre vonatkozóan a befektetett (szellemi és anyagi)ráfordítások arányát;
- tisztázni kell, hogy a tulajdonosok milyen költségeket vesznek figyelembe a szellemi termék hasznosítása során;
- tisztázni kell, a résztvevő intézmények milyen arányban kívánnak részt venni a megjelentetés/hasznosítás esetleges további költségeinek viselésében;
- a szellemi termék/találmány létrehozói részt vesznek/vehetnek-e a találmány tulajdonlásában, részt vesznek-e a bejelentés és az utána következő folyamatok ügyintézésében.

Mindezeket, valamint az V.2.2.2. pont szempontjait együttesen figyelembe véve:

- meg kell határozni a tulajdoni hányadokat;
- szerződéstervet kell készíteni – a társtulajdonosokkal egyeztetve - a szellemi termékkel kapcsolatos tulajdonjogokról, a felmerülő költségek megosztásáról a tulajdonosok között, a megjelentetés/hasznosítás módjáról, a szerződésben ki kell térni az alkotók díjazására is (figyelembe véve jelen Szabályzat VI.2. pontját);
- ugyancsak ki kell térni a szerződéstervben a szellemi termék tervezett értékesítésének, hasznosításának rendjére is.

2.2.4. Döntés és szerződéskötés

A TKI minden esetben az összes körülmény mérlegelésével esetileg dönt:

- az V.2.2.1. pont szerinti kérdésben (a mű munkaviszonyban/megbízás alapján létrehozott, vagy alkalmazotti műnek nyilvánításáról, a mű megjelentetésében, hasznításban való részvételről);
- a szellemi termékkel kapcsolatban a Befogadó Intézménnyel és az esetleges más tulajdonosokkal az V.2.2.3. pontban felsoroltak figyelembevételével kötendő szerződésről.

A döntés – melyet a TKI hivatalosan eljuttat a bejelentőhöz - minden esetben írásban történik, melyet a TKI igazgatója ír alá.

A Befogadó Intézménnyel (és az esetleges más tulajdonosokkal) megkötendő szerződést a TKI igazgatója írja alá és gazdasági igazgatója ellenjegyzi.

A TKI és a szerző közötti Felhasználási Szerződés alapján létrejött szerzői művek esetén a Felhasználási Szerződés rendelkezéseit kell alkalmazni. A Felhasználási Szerződés alapján a TKI – amennyiben nem maga kívánja szervezni a mű megjelentetést - a megszerzett jogokat a kutatóra visszaruhazza, amelynek következtében a szerző szabadon rendelkezhet a szellemi alkotással.

VI. A szellemi-tulajdon hasznosításokból befolyó díjak felhasználása és a feltalálók díjazása

1. Iparjogvédelem hatálya alá eső eredmények

A szellemi alkotás hasznosítása/értékesítése esetén a bevételt a találmány bejelentésére/hasznosítására az V.1.4. szerint kötött szerződésben megjelölt tulajdonosok (TKI, Befogadó Intézmény, esetleg más résztvevő Intézet, bejelentők) között, a szerződésben foglaltak alapján kell megosztani.

Ugyancsak ebben a megállapodásban kell rögzíteni a feltalálók díjazásának rendjét is. Általános elvként érvényesíteni kell a szerződésben, hogy minden tulajdonos intézmény a saját alkalmazásában álló feltalálókat díjazza az intézményre eső bevételből az intézmény szabályzatában foglaltaknak megfelelő mértékben.

A szellemi alkotás hasznosításból/értékesítésből származó bevételeket elkülönítetten kell nyilvántartani. A szellemi alkotás hasznosításából származó bevételből – az alábbiakban részletezettek szerint –díjazhatók a feltalálók:

A szellemi alkotás hasznosítása esetén a TKI alkalmazásában álló feltalálókat – a szabadalmi bejelentésben szereplő arányok szerinti - díjazás illeti meg. A TKI az alkalmazásában álló feltalálókkal szerződést köt díjazásukra.

A díjszámítás alapja:

a, a hasznosításból az előzőek szerint a TKI-t megillető bevételnek a TKI-nál felmerült költségekkel csökkentett összege; és

b, az MTA Szellemitulajdon-kezelési Szabályzata 77.§-ában meghatározott arány (30 %).

A költségek összegzését a találmány bejelentésére/hasznosítására kötött megállapodásban foglaltak alapján kell elvégezni.

A III.2. pontban felsorolt védjegyek (árjelzők), egyéb szellemi termékek esetében, amelyekre vonatkoznak a Szabályzat rendelkezései az VI.2. pontban részletezettek szerint kell eljárni.

2. Szerzői jog hatálya alá eső művek

A szerzői jog hatálya alá eső művek esetében az alkotó(k) díjazásáról a mű kezelésével, felhasználásával kapcsolatos szerződésben (V.2.2.4. pont) kell rendelkezni, figyelembe véve a szerzők/alkotók és valamennyi tulajdonos érdekeit és vonatkozó szabályzatait.

Általános elvként érvényesíteni kell a szerződésben, hogy minden tulajdonos intézmény a saját alkalmazásában álló feltalálókat díjazza az intézményre eső bevételből az intézmény szabályzatában foglaltaknak megfelelő mértékben.

A szellemi alkotás hasznosítása esetén a TKI alkalmazásában álló szerzőket- díjazás illeti meg. A TKI az alkalmazásában álló szerzőkkel szerződést köt díjazásukra.

A díjszámítás alapja:

a, a hasznosításból az előzőek szerint a TKI-t megillető bevételnek a TKI-nál felmerült költségekkel csökkentett összege; és

b, az MTA Szellemitulajdon-kezelési Szabályzata 77.§-ában meghatározott arány (60 %).

A költségek összegzését a találmány bejelentésére/hasznosítására kötött megállapodásban foglaltak alapján kell elvégezni.

Alkalmazotti művek esetében amennyiben kutatócsoporti támogatásból a szerzői mű kidolgozására pénzügyi hozzájárulás történik és a mű kereskedelmi forgalomba kerül a hozzájárulás mértékének arányában a TKI-t bevétel illeti meg. Ennek mértékét az adott alkotást szerzői jogú műnek nyilvánító szerződésben kell meghatározni.

VII. Nyílt hozzáférésű művek

A kutatócsoportok, kutatók publikációs tevékenysége során betartandó az MTA elnökének a nyílt hozzáférésű művek elhelyezésével kapcsolatos 27/2012 (IX.24.) számú határozata. Ehhez a kutatócsoportok az MTA 1/2013. (II.18.) számú elnöki határozattal közzétett Szellemitulajdon-kezelési Szabályzata 5/E pontja értelmében igénybevehetik az MTA Könyvtár információit, illetve segítségét.

VIII. A szellemi vagyon értékelése és nyilvántartása

A TKI köteles a hozzá bejelentett szellemi termékeket nyilvántartásba venni, értékelni és lefolytatni a Szabályzat által előírt eljárást.

1. Iparjogvédelmi oltalom alá eső szellemi termékek nyilvántartása

Az iparjogvédelmi kategóriába eső szellemi termékekkel kapcsolatos (Szabályzat V.1. pontja szerinti) eljárás során a TKI a szellemi termékkel kapcsolatos bejelentést és a bejelentés kezelése során képződő dokumentumokat köteles elkülönítetten (szabadalmi dokumentumtár) tárolni, nyilvántartásba venni.

A jogok megszerzése és a bejelentési költségek (teljes, vagy részleges) vállalása estén a TKI köteles elkülönített nyilvántartást vezetni a megszerzett tulajdonjogról, szellemi termékről, a szellemi termék tulajdonjogának megszerzésével, fenntartásával, fejlesztésével kapcsolatos költségekről, a hasznosítás során megjelenő bevételekről, a feltalálók díjazásáról.

A szabadalmi dokumentumtárnak tartalmaznia kell:

- bejelentőlap (2.sz. Melléklet);
- a TKI által esetlegesen megkért szakértői vélemény(ek);
- TKI döntése a bejelentéssel kapcsolatban;
- Megállapodás a szabadalom/találmány társtulajdonosaival (V.1. szerint);
- szabadalmi/találmányi bejelentés és a bejelentés megtételével kapcsolatos szerződések;
- szabadalom további kezelése során keletkező dokumentáció;
- a pénzügyi műveletek (szabadalommal kapcsolatos kiadások/bevételek) dokumentumait elkülönítetten, a Bizonylatrend előírásai szerint kell tárolni.

A TKI-hoz beérkező szabadalmi/találmányi jellegű eredményekkel kapcsolatos bejelentések kezelése során beérkező/keletkező dokumentumokról számítógépes nyilvántartást (listát) kell vezetni a következő adattartalommal:

- név/kutatócsoport;
- bejelentés tárgya/címe;
- döntés (szolgálati/alkalmazotti szabadalomnak nyilvánítja-e a TKI, döntés száma);
- szerződés megkötésében részt vevő tulajdonosok/tulajdoni hányadok;
- további szerződések/költségek felsorolása (pl. újdonságvizsgálat, eladás).

2. Szerzői jog hatálya alá eső szellemi termékek nyilvántartása

A szerzői jog hatálya alá eső művek nyilvántartásával kapcsolatban jelen Szabályzat V.2. pontjában (szerzői jog hatálya alá eső művek) foglaltak szerint kell eljárni.

2.1. Gondoskodni kell az V.2.1. pontban leírtak szerint valamennyi, a szerzői jog hatálya alá eső mű MTMT rendszerébe való beviteléről.

2.2. Azon művek esetében, amelyek az V.2.2. pont hatálya alá tartoznak a jelen pont szerinti eljárást kell végrehajtani. Az eljárás során keletkező dokumentumokat a TKI köteles elkülönítetten kezelni és tárolni (szerzői jogú művek adattára).

A jelen pontban meghatározott, szerzői jog hatálya alá eső művek adattárának (szerzői jogú művek adattára) tartalmaznia kell:

- az V.2.2. pont szerinti bejelentést az ott előírt adattartalommal;
- a TKI döntését;
- a szellemi termék további kezelése során keletkező iratokat, szerződéseket;
- pénzügyi műveletek (az adott mű megjelenítésével/hasznosításával kapcsolatos kiadások/bevételek) dokumentumait a Bizonylatrend előírásai szerint kell tárolni.

A szerzői jog hatálya alá tartozó művek kezelése során beérkező/keletkező dokumentumokról számítógépes nyilvántartást (listát) kell vezetni a következő adattartalommal:

- név/csoport;
- mű címe;
- döntés (TKI átveszi-e megjelenítés/hasznosítás ügyintézését, vagy átadja az intézkedésre a jogot a szerző(k)nek);
- szerződés megkötésében részt vevő tulajdonosok/tulajdoni hányadok;
- további szerződések/költségek (pl. újdonságvizsgálat, eladás).

IX. Eljárás a Szabályzat megsértése esetén

Amennyiben a Szabályzat hatálya alá tartozó kutató, illetve kutatócsoport a Szabályzat rendelkezéseit megszegi, úgy a TKI a vonatkozó jogszabályokban előírt jogkövetkezményeket alkalmazhatja. A Szabályzat rendelkezéseinek megszegése indok lehet a közalkalmazotti, illetve bármilyen más munkaviszony, megbízási jogviszony egyoldalú megszüntetésére.

Amennyiben a kutatócsoport, illetve annak kutatói megszegik a Szabályzat rendelkezéseit, abban az esetben a támogatási ciklus lezárásakor, az új ciklusra benyújtott pályázat elbírálásakor az MTA – erre a tényre való hivatkozással is - elállhat a kutatócsoport tevékenységének további támogatásától.

X. A Szabályzat elfogadása és hatálybalépése

A Szabályzatot a TKI igazgatója hirdeti ki.

A Szabályzat hatálybalépésének napja: 2014. július 1.

A Szabályzat életbe lépését valamennyi kutatócsoporttal ismertetni kell, előírva a kutatócsoportvezetők részére, hogy a Szabályzatot kutatócsoportjuk valamennyi kutatójával ismertessék.

A Szabályzat hatálybalépését követő egy éven gondoskodni arról, hogy az érvényben lévő közalkalmazotti és más, munkavégzésre irányuló szerződéseket amennyiben szükséges – a visszamenő hatály tilalmának figyelembe vételével – módosítani kell.

A Szabályzat rendelkezéseit a megkötendő kinevezésekben, szerződésekben érvényesíteni kell

Budapest, 2014. május 20.

Dr. Idej Miklós
igazgató

A jelen szabályzat rendelkezéseit meghatározó legfontosabb jogszabályok

-
- 2004. évi CXXXIV. törvény a kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról (Innovációs törvény)
- 1994. évi XL. törvény a Magyar Tudományos Akadémiáról (**MTAtv**)
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (**Kjt**)
- 84/2011. (V. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a Magyar Tudományos Akadémia irányítása alá tartozó költségvetési szerveknél, illetve más kutató- és kutatást kiegészítő intézeteknél történő végrehajtásáról
- 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- 1995. évi XXXIII. törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról (**Szt.**)
- 1999. évi LXXVI. törvény a szerzői jogról (**Szjt.**)
- Az MTA Szellemitulajdon-kezelési Szabályzata (kiadva az 1/2013. (II.18.) számú elnöki határozattal).

Minta találmány bejelentéséhez
(beküldendő a TKI e-mail címére: titkarsag@tki.mta.hu)

Találmány

címe:

- **Az eljárás rövid, tömör, lényegi leírása:**

- **A felhasználásra, alkalmazásra vagy megvalósításra vonatkozó javaslat megfogalmazása:**

- **A kidolgozásban résztvevő személyeknek, illetve szervezeteknek (egyetem, stb.) a szellemi alkotás létrejöttében való közreműködés, és az ennek megfelelő vagyoni jogosultság arányának feltüntetése**

1,

másik intézmény részaránya (esetleg több intézménynél mindet felsorolni):

TKI részaránya:

(ezek a számok csak az intézmények közötti arányt adják majd meg (nem a feltalálók közötti arányt), tehát az intézmények együtt tegyenek ki 100 %-ot !!!)

2,

A Feltalálók vagyoni jogosultsága a hasznosításból a feltalálókra eső részen belül (ezek összege ismét adjon ki 100 %-ot):

Név	Közreműködés%	Munkahely
		TKI csoport
		Intézet
		.

A résztvevők részéről a találmány képviselője :

- **Javaslat a jogvédelem körére (hazai, illetve nemzetközi szabadalom, védjegy, ipari minta, stb.), a találmány jellegére (szolgálati/alkalmazotti):**

- **Az oltalom megszerzésével kapcsolatos eljárás várható költsége:**
- **Az értékesítés/hasznosítás lehetőségének feltüntetése (milyen területen várható):**
- **Kutatócsoport-vezető véleménye/javaslat:**

Minta
a Szellemi-tulajdon Kezelési Szabályzat
V.2.2. pontja hatálya alá tartozó
szerzői jogú mű bejelentéséhez
 (beküldendő a TKI e-mail címére: titkarsag@tki.mta.hu)

Mű címe:

1, A szerzők neve, a mű létrejöttében való közreműködésük aránya alapján vagyoni jogosultsága a hasznosításból (ezek összege adjon ki 100 %-ot), munkahely megnevezése:

Név	Közreműködés%	Munkahely
		TKI csoport
		Intézet
		.

2, Nyilatkozat arról, hogy a mű létrehozását munkaköri feladatként végezték-e (munkaviszonyban/megbízás alapján létrehozott, vagy alkalmazotti mű):

3, Másik intézmény részaránya (esetleg több intézménynél mindet felsorolni):

TKI részaránya:

(ezek a számok csak az intézmények közötti arányt adják majd meg (nem a szerzők közötti arányt), tehát az intézmények együtt tegyenek ki 100 %-ot !!!)

4, A mű felhasználási/hasznosítási/megjelentetési lehetőségei:

Ezek várható (a szerzők munkahelyeit - köztük a TKI-t – érintő) költsége:

5, Létezik-e már olyan érvényes szerződéses kötelezettség, amely befolyással van az adott műhöz fűződő jogokra:

6, Kutatócsoport-vezető véleménye/javaslat: